

סוגית אבל מנודה ומצורע מועד קטן יד עמוד ב

- בבלי מועד קטן יד, ב
אבל אינו נוהג אבילותו ברגל, שנאמר +דברים ט"ז+ ושמחת בחגך.
 אי אבילות דמעיקרא הוא - אתי עשה דרבים, ודחי עשה דיחיד.
 ואי אבילות דהשתא הוא - לא אתי עשה דיחיד ודחי עשה דרבים.
 5 **מנודה, מהו שינהוג נידויו ברגל?**
אמר רב יוסף: תא שמע: דנין דיני נפשות, ודיני מכות, ודיני ממונות. ואי לא ציית דינא - משמתינן ליה. ואי סלקא דעתך אינו נוהג נידויו ברגל - משומת ואתי מעיקרא - אתי רגל דחי ליה, השתא משמתינן ליה אנן? -
 10 **אמר ליה אבבי**: ודלמא לעיוני בדיניה, דאי לא תימא הכי - דיני נפשות דקתני, הכי נמי דקטלין ליה? והא קא מימנעי משמחת יום טוב. דתניא, רבי עקיבא אומר: מנין לסנהדרין (שראו באחד) שהרגו את הנפש שאין טועמין כל אותו היום - תלמוד לומר +ויקרא י"ט+ לא תאכלו על הדם. אלא - לעיוני בדיניה, הכא נמי - לעיוני בדיניה. -
אמר ליה: אם כן נמצאת מענה את דינו! -
 15 אתו מצפרא ומעייני בדיניה, ועיילי ואכלי ושתו כולי יומא, והדר אתו בשקיעת החמה וגמרינן לדיניה, וקטלו ליה.
אמר אבבי, תא שמע: ומנודה שהתירו לו חכמים. -
אמר רבא: מי קתני שהתירו לו חכמים? שהתירו לו חכמים קתני, דאזל ופייסיה לבעל דיניה, ואתי קמי דרבנן, ושרו ליה.
 20 **מצורע מהו שינהיג צרעתו ברגל?**
אמר אבבי, תא שמע: והנזיר והמצורע מטומאתו לטהרתו. הא בימי טומאתו - נהיג. לא מיבעיא קאמר; לא מיבעיא בימי טומאתו דלא נהיג, אבל לטהרתו - ניגזור שמא ישהה קרבנותיו, קמשמע לן.
אמר רבא, תא שמע: +ויקרא י"ג+ והצרוע - לרבות כהן גדול. **והא כהן גדול, דכל השנה כרגל לכולי עלמא דמי**, דתנן: כהן גדול מקריב און ואינו אוכל. **שמע מינה: נוהג צרעתו ברגל, שמע מינה.**
 25 **אבל אסור בתספורת**, מדקאמר להו רחמנא לבני אהרן +ויקרא י"ז+ ראשיכם אל תפרעו - מכלל דכולי עלמא אסור. (טו, א)
מנודין ומצורעין מה הן בתספורת?
 30 תא שמע: מנודין ומצורעין אסורין לספר ולכבס. מנודה שמת - בית דין סוקלין את ארונו, רבי יהודה אומר: לא שיעמידו עליו גל אבנים כגלו של עכן, אלא: בית דין שולחין ומניחין אבן גדולה על ארונו. ללמדך שכל המתנדה ומת בנידויו בית דין סוקלין את ארונו.
אבל חייב בעטיפת הראש, מדקאמר ליה רחמנא ליחזקאל +יחזקאל כ"ד+ ולא תעטה על שפם - מכלל דכולי עלמא מיחייבי.
 35 **מנודה מהו בעטיפת הראש?**
אמר רב יוסף: תא שמע: והן מתעטפין ויושבין כמנודין וכאבלים עד שירחמו עליהם מן השמים. -
אמר ליה אבבי: דלמא **מנודה לשמים** שאני, דחמיר.
מצורע מהו בעטיפת הראש?
 40 תא שמע: +ויקרא י"ג+ ועל שפם יעטה - מכלל שחייב בעטיפת הראש, שמע מינה.
אבל אסור להניח תפילין, מדקאמר ליה רחמנא ליחזקאל +יחזקאל כ"ד+ פארך חבוש עליך - מכלל דכולי עלמא אסור.
מנודה מהו בתפילין? - תיקו.
מצורע מהו בתפילין? -
 45 תא שמע: +ויקרא י"ג+ והצרוע - לרבות כהן גדול, בגדיו יהיו פרמים - שיהו מקורעים, +ויקרא י"ג+ וראשו יהיה פרוע - אין פריעה אלא גידול שער, דברי רבי אליעזר. רבי עקיבא אומר: נאמרה הוייה בראש ונאמרה הוייה בבגד, מה הוייה האמורה בבגד - דבר שחוץ מגופו, אף הוייה בראש - דבר שחוץ מגופו. מאי לאו - אתפילין? -
 50 **אמר רב פפא**: לא, אכומתא וסודרא.

- אבל אסור בשאילת שלום, דקאמר ליה רחמנא ליחזקאל +יחזקאל כ"ד+ האנק דס, מנודה מהו בשאילת שלום?
- 55 **אמר רב יוסף:** תא שמע: ובשאילת שלום שבין אדם לחבירו כבני אדם הנופין למקום. – **אמר ליה אבוי:** דלמא מנודה לשמים שאני, דחמיר.
- מנודה מהו בשאילת שלום? – תא שמע: ועל שפם יעטה – שיהו שפתותיו מדובקות זו בזו, שיהא כמנודה וכאבל, ואסור בשאילת שלום, שמע מינה.
- וניפשוט מינה למנודה! –
- 60 **אמר רב אחא בר פנחס משמיה דרב יוסף:** מי קתני שאסור? שיהא כמנודה וכאבל [קתני] – במילי אחרנייתא, ואסור נמי בשאילת שלום.
- אבל אסור בדברי תורה, מדקאמר רחמנא ליחזקאל דס.
- מנודה מהו בדברי תורה?
- 65 **אמר רב יוסף,** תא שמע: מנודה – שונה ושונין לו, נשכר ונשכרין לו. מוחרם – לא שונה ולא שונין לו, לא נשכר ולא נשכרין לו, אבל שונה הוא לעצמו שלא יפסיק את למודו. ועושה לו חנות קטנה בשביל פרנסתו. ואמר רב: זבוני מיא בפקתא דערבות. שמע מינה.
- מצורע מהו בדברי תורה?
- 70 תא שמע: +דברים ד'+ והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב, מה להלן באימה וביראה וברתת ובזיעה – מכאן אמרו: הזבין והמצורעין ובוועלי נדות מותרין לקרות בתורה ובנביאים ובכתובים, ולשנות במדרש ובתלמוד, בהלכות ובאגדות, ובעלי קריין אסורין, שמע מינה.
- אבל אסור בתכבוסת, דכתיב +שמואל ב' י"ד+ וישלח יואב תקועה ויקח משם אשה חכמה ויאמר אליה התאבלי נא ולבשי נא בגדי אבל ואל תסוכי שמן והיית כאשה זה ימים רבים מתאבלת על מת.
- 75 מנודין ומצורעין מהו הן בתכבוסת? – תא שמע: מנודין ומצורעין אסורין לספר ולכבס. שמע מינה.
- אבל חייב בקריעה דקאמר להו רחמנא לבני אהרן +ויקרא י"ז+ לא תפרמו – מכלל דכולי עלמא מיחייבי.
- מנודה מהו בקריעה? – תיקו.
- מצורע מהו בקריעה? –
- 80 תא שמע: +ויקרא י"ג+ בגדיו יהיו פרמים – שיהו מקורעין, שמע מינה.
- אבל חייב בכפיית המטה, דתני בר קפרא: (טו, ב) דמות דיוקני נתתי בהן, ובעונותיהם הפכתיה – כפו מטותיהן עליה.
- 85 מנודה ומצורע מהו הן בכפיית המטה? – תיקו.
- אבל אסור בעשיית מלאכה, דכתיב +עמוס ח'ו+ והפכתי חגיכם לאבל מה חג אסור במלאכה – אף אבל אסור במלאכה.
- מנודה מהו בעשיית מלאכה? –
- 90 **אמר רב יוסף,** תא שמע: כשאמרו אסור בעשיית מלאכה – לא אמרו אלא ביום, אבל בלילה מותר. וכן אתה מוצא במנודה ובאבל. מאי לאו – אכולהו? – לא, אשארא.
- תא שמע: מנודה שונה ושונין לו, נשכר ונשכרין לו. שמע מינה.
- מצורע מהו בעשיית מלאכה? – תיקו.
- אבל אסור ברחיצה, דכתיב +שמואל ב' י"ד+ ואל תסוכי שמן, ורחיצה בכלל סיכה.
- מנודה מהו ברחיצה?
- 95 **אמר רב יוסף,** תא שמע: כשאמרו אסור ברחיצה – לא אמרו אלא כל גופו, אבל פניו ידיו ורגליו – מותר. וכן אתה מוצא במנודה ובאבל. מאי לאו אכולהו? – לא, אשארא.
- מצורע מהו ברחיצה? – תיקו.
- 100 אבל אסור בנעילת הסנדל, מדקאמר ליה רחמנא ליחזקאל +יחזקאל כ"ד+ ונעליך תשים ברגליך – מכלל דכולי עלמא אסור.

- מנודה מהו בנעילת הסנדל?**
אמר רב יוסף, תא שמע: כשאמרו אסור בנעילת הסנדל - לא אמרו אלא בעיר, אבל בדרך - מותר. הא כיצד? יצא לדרך - נועל, נכנס לעיר - חולץ, וכן אתה מוצא במנודה ובאבל. מאי לאו אכולהו? - לא, אשארא.
- 105 **מצורע מהו בנעילת הסנדל?** - תיקו.
- אבל אסור בתשמיש המטה**, דכתיב +שמואל ב' י"ב+ וינחם דוד את בת שבע אשתו ויבא אליה - מכלל דמעיקרא אסור.
- 110 **מנודה מהו בתשמיש המטה?**
אמר רב יוסף, תא שמע: כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר מנודין היו, ושימשו מטותיהן.
אמר ליה אביי: ודלמא **מנודה לשמים** שאני, דקיל? - קיל! והא אמרת חמיר! - ספוקי מספקא ליה, זיל הכא - קמדחי ליה, וזיל הכא - קמדחי ליה.
- 115 **מצורע מהו בתשמיש המטה?**
תא שמע, דתניא: +ויקרא י"ד+ וישב מחוץ לאהלו - שיהא כמנודה וכאבל, ואסור בתשמיש המטה. ואין אהלו אלא אשתו, שנאמר +דברים ה' + לך אמר להם שובו לכם לאהליכם - **שמע מינה**.
וניפשוט נמי למנודה! -
- 120 **אמר רב הונא בריה דרב פנחס משמיה דרב יוסף**: מי קתני שאסור? שיהא כמנודה וכאבל - במילי אחרנייתא, ואסור נמי בתשמיש המטה.
- אבל אינו משלח קרבנותיו**, דתניא, רבי שמעון אומר: שלמים - בזמן שהוא שלם, ולא בזמן שהוא אונן.
מנודה מהו שישלח קרבנותיו? -
- 125 **אמר רב יוסף**, תא שמע: כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר מנודין היו, ושלחו קרבנותיהן. -
אמר ליה אביי: ודלמא **מנודה לשמים** שאני, דקיל? - קיל! והאמרת חמיר! - ספוקי מספקא ליה, ומדחי ליה.
- מצורע מהו שישלח קרבנותיו?**
תא שמע, דתניא: +יחזקאל מ"ד+ ואחרי טהרתו - אחר פרישתו מן המת, שבעת ימים יספרו לו - אלו שבעת ימי ספירו, +יחזקאל מ"ד+ וביום באו אל הקדש אל החצר הפנימית לשרת בקדש יקריב חטאתו (טז, א) זו עשירית האיפה שלו, דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר: +יחזקאל מ"ד+ בבאו יקריב - בזמן שראוי לביאה ראוי להקרבה, בזמן שאינו ראוי לביאה - אינו ראוי להקרבה.
- 130

טבלה משווה של אבל מנודה ומצורע – מתוך מהדורת שוטנשטיין

מנודה	מצורע	אבל	
ספק	נוהג	אינו נוהג	ניהוג ברגל
אסור	אסור	אסור	תספורת
ספק	ספק	אסור	הנחת תפילין
ספק	אסור	אסור	שאילת שלום
מותר	מותר	אסור	תלמוד תורה
אסור	אסור	אסור	תכבוסת
מותר	ספק	אסור	עשיית מלאכה
ספק	ספק	אסור	רחיצה
ספק	ספק	אסור	נעילת הסנדל
ספק	אסור (לכל הפחות בימי ספירה)	אסור	תשמיש המטה
ספק	אסור	אסור	שילוח קרבנות
ספק	חייב	חייב	עטיפת הראש
ספק	חייב	חייב	קריעה
ספק	ספק	חייב	כפיית המטה

איסורים

חיובים